

การพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้น
พื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบ
และการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษา
ขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

**รูปแบบการบริหารจัดการ
หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม**

ผ้าทอร่องตาที่

เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพสู่การเป็น
นวัตกรรมของนักเรียน

2567

โรงเรียนร่องตาที่วิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

บทคัดย่อ

ชื่อผลงาน	รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอรองตาที่" เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพสู่การเป็นนวัตกรรมของนักเรียน โรงเรียนรองตาที่วิทยา โดยใช้แนวคิด 7C Model
ชื่อผู้นำเสนอ	โรงเรียนรองตาที่วิทยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท 374 หมู่ 10 ตำบลลานสัก อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี 61160 โทรศัพท์ 056-988-091

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอรองตาที่" ของโรงเรียนรองตาที่วิทยา เป็นนวัตกรรมการศึกษาที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

จุดเด่นของแนวปฏิบัตินี้คือการใช้กรอบแนวคิดที่ผสมผสานทฤษฎีระบบ แนวคิด 7C Model ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน แนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และแนวคิดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ ซึ่งช่วยให้การพัฒนาหลักสูตรมีความครอบคลุมและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างแท้จริง

การดำเนินงานประกอบด้วย 6 ขั้นตอนสำคัญ ใช้เวลาประมาณ 1 ปีการศึกษา โดยเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่ครอบคลุม 4 กลุ่ม ได้แก่ สถาบันอาชีวศึกษา สถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น ๆ หน่วยงานการศึกษานอกระบบ และชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผลลัพธ์แสดงให้เห็นว่านักเรียนได้พัฒนาทักษะที่หลากหลาย ทั้งด้านการทอผ้า การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และการเป็นผู้ประกอบการ นำไปสู่การสร้างรายได้และเส้นทางอาชีพที่ชัดเจน

ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จประกอบด้วย การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การใช้เทคโนโลยี การสนับสนุนจากเครือข่ายภายนอก และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านอาชีพ วิธีปฏิบัตินี้สามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่เชื่อมโยงกับการศึกษาระดับสูงขึ้นไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนในระยะยาว

คำนำ

การนำเสนอวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2567 โดยมุ่งเน้นที่การบริหารจัดการหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอร่องตาที่" ของโรงเรียนร่องตาที่วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

ในยุคปัจจุบันการสร้างความต่อเนื่องและเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาในระดับต่าง ๆ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ หลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่มุ่งลดช่องว่างระหว่างระดับการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และสร้างโอกาสทางการศึกษาและอาชีพให้แก่ผู้เรียน

โรงเรียนร่องตาที่วิทยาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเชื่อมโยงการศึกษา จึงได้พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอร่องตาที่" ที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ากับทักษะในศตวรรษที่ 21 และเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยออกแบบให้สอดคล้องกับหลักสูตรในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ทำให้นักเรียนสามารถสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) และเทียบโอนความรู้และทักษะเมื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

รายงานฉบับนี้นำเสนอกระบวนการพัฒนาหลักสูตร การนำไปใช้ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยเน้นให้เห็นถึงกลไกการเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ผ่านความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์และชุมชนท้องถิ่น การดำเนินงานนี้ไม่เพียงแต่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพและการเป็นนวัตกรของนักเรียนเท่านั้น แต่ยังช่วยสร้างเส้นทางการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อนในการเรียน และเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จทางการศึกษาและอาชีพในอนาคต

โรงเรียนร่องตาที่วิทยา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
คำนำ.....	ข
สารบัญ.....	ค
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา.....	3
ขอบเขตการดำเนินงาน	4
บทที่ 2 วิธีดำเนินงาน.....	6
แนวทางการแก้ไขปัญหาและกรอบแนวคิด	6
การออกแบบและแนวทางการดำเนินงาน	10
กลุ่มเป้าหมาย.....	14
บทที่ 3 ผลการดำเนินงาน.....	16
หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ผ้าทอร่องตาที่”	16
การนำหลักสูตรไปใช้	17
การเชื่อมโยงหลักสูตร.....	18
การเทียบโอนผลการเรียนหรือสะสมหน่วยกิต (Credit bank).....	19
ผลลัพธ์ของการจัดการเรียนรู้	21
การวิจัยเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร	22
บทที่ 5 สรุปผลการดำเนินงาน.....	23
สรุปผลการดำเนินงาน.....	23
ประโยชน์ที่ได้รับและการขยายผล.....	24
ภาคผนวก	25
ภาคผนวก ก เอกสารที่เกี่ยวข้อง	26

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมา

จุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การบริหารจัดการหลักสูตรในยุคปัจจุบันซึ่งมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษา ให้มีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในการพัฒนาหลักสูตรของตนเอง ครอบคลุมหลายมิติเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายในท้องถิ่น และต้องอาศัยองค์ประกอบปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ มากมาย เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด การกำหนดกรอบหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเป็นสาระสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน เห็นแนวทางในการดำเนินงานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการส่งเสริม และดูแลด้านคุณภาพสอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของชุมชนท้องถิ่น โดยมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและเกณฑ์ในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และสามารถตรวจสอบคุณภาพของนักเรียนในระดับท้องถิ่น เพื่อกำหนดกรอบทิศทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถอันเป็นพื้นฐานจำเป็นในท้องถิ่นและโลกปัจจุบัน กรอบเป้าหมาย จุดเน้นที่กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ต้องมุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมในชีวิตจริงของตน ทำให้เกิดความตระหนัก เห็นคุณค่า สำนึกรักผูกพันกับท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษถิ่นฐานบ้านเกิด เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหา พัฒนาชีวิต อาชีพ ครอบครัวยุคและสังคมของตนเองได้ตามควรแก่ฐานะ และเป็นบุคคลที่มีความรอบรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมากขึ้น เพื่อให้

นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตน สร้างความเชื่อมโยงการเรียนรู้กับสภาพแวดล้อมในชีวิตจริง การเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ที่บ้าน โรงเรียนและชุมชน และเชื่อมโยงให้เข้ากับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งโรงเรียนรองดาตวิทยาจัดตั้งอยู่ภายในชุมชนของคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ย้ายถิ่นฐานเข้าอยู่ในเขตจังหวัดอุทัยธานี จึงมีวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาทิเช่น ประเพณีบุญบั้งไฟ ภาษาพูด วงโปงลางและการทอผ้า ฯลฯ

วัฒนธรรมการทอผ้า ผูกพันกับชาวอีสานมาอย่างยาวนาน จากการศึกษาทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีทำให้ทราบว่า มีการทอผ้าใช้ในภาคอีสานตั้งแต่ช่วงต้นของยุคโลหะหรือประมาณ 6,000 ปีมาแล้ว การทอผ้าถือเป็นชีวิตของหญิงชาวอีสานที่ทอไว้ใช้ในครัวเรือนมาแต่อดีต โดยถือว่าเป็นงานจำเป็นของผู้หญิงอีสานที่ต้องเรียนรู้และปฏิบัติให้ชำนาญ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องนุ่งห่มในชีวิตประจำวันและใช้ในพิธีการทางศาสนา และเป็นเครื่องบ่งบอกว่าผู้หญิงคนนั้นมีความเหมาะสม มีคุณสมบัติความพร้อมที่จะสามารถออกรับจ้างได้ ดังคำกล่าว “ยามว่างจากงานในนา ผู้หญิงทอผ้า ผู้ชายจักสาน” ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากการอพยพเคลื่อนย้ายของกลุ่มคนจากหลายพื้นที่ เข้ามาอาศัยอยู่ในภูมิภาคอีสานปัจจุบัน แต่ละกลุ่มชนจะมีลักษณะและสวดลาย กรรมวิธีการทอผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

ปัจจุบัน ผ้าทอกลายเป็นหัตถกรรมที่มีชื่อเสียงของอีสาน ที่ถูกผลิตเพื่อการค้าเป็นอาชีพเสริมจากการทำนา ถึงแม้รูปแบบผ้าจะถูกปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการใช้งานและตลาดผู้บริโภคในปัจจุบัน แต่ก็ยังมีรากเหง้ามาจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่ก่อให้เกิดความแตกต่างกันของรูปแบบและวิธีการผลิตผ้าในแต่ละท้องถิ่น

โรงเรียนร่องตาทิวทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่หมู่ที่ 10 บ้านร่องตาทิตำบลลานสัก อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี เนื่องจากหมู่บ้านร่องตาทิวทยา เป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ มีเขตการปกครองแบ่งออกเป็น 2 หมู่ คือ หมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 7 มีบ้านเรือน 500 กว่าหลังคาเรือน ประชากรประมาณ 3,900 คนประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวอีสานอพยพย้ายถิ่นฐานมาตั้งหลักแหล่งทำมาหากินประกอบอาชีพ จึงมีวิถีชีวิตของชาวอีสาน ทั้งในด้านวิถีการดำรงชีวิต ผลิตภัณฑ์ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรม ประเพณีสำคัญที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวอีสาน โรงเรียนร่องตาทิวทยา จึงมีความมุ่งมั่นที่จะจัดการศึกษาให้นักเรียนมีความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายตามบริบทสถานศึกษาและสอดคล้องกับวัย ความสามารถและความสนใจของนักเรียน ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง ผ้าทอร่องตาทิวทยา จึงเป็นหลักสูตรที่โรงเรียนร่องตาทิวทยา พัฒนาขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดขอบข่ายของสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับท้องถิ่น โดยกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ และการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนทุกระดับชั้นให้มีความรู้ ความเข้าใจ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีเจตคติที่ดีและมีความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรทางปัญญา ร่วมอนุรักษ์ให้คงอยู่ต่อไป สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน สังคมและประเทศชาติ

โดยโรงเรียนร่องตาทิวทยาได้กำหนด**วิสัยทัศน์** ดังนี้ โรงเรียนร่องตาทิวทยา มุ่งมั่นพัฒนาตามหลักมาตรฐานการศึกษา เสริมสร้างคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นไทย-อีสาน และโรงเรียนร่องตาทิวทยา กำหนด**เอกลักษณ์** คือ วัฒนธรรมท้องถิ่นไทย-อีสาน

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหา โรงเรียนร่องตาทิวทยาได้จัดลำดับความสำคัญของปัญหา โดยพบว่าการขาดความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาในระดับต่าง ๆ และการขาดทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด รองลงมาคือการละเลยภูมิปัญญาท้องถิ่น การขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียน และการขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

ด้วยเหตุนี้ โรงเรียนร่องตาทิวทยาได้ดำเนินการการสร้างและพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอร่องตาทิวทยา" ที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับทักษะในศตวรรษที่ 21 สร้างความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา พัฒนาระบบการสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ความเข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอันดีงานประจำท้องถิ่น และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่อง การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ และการนำหลักสูตรไปใช้ด้วย

การแก้ไขปัญหาด้วยวิธีนี้มีความเป็นไปได้สูง เนื่องจากโรงเรียนมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ด้านการทอผ้า มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และได้รับการสนับสนุนจากชุมชนท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน จะช่วยแก้ไขปัญหาการขาดความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษา การขาดทักษะอาชีพ และการละเลยภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิตของนักเรียนและชุมชนในระยะยาว

การจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมโรงเรียนรุ่งตาที่วิทยา เรื่อง ผ้าทอร่องตาที่ นี้ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้ทุกประการ ด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลที่รับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการวางแผนดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมโรงเรียนรุ่งตาที่วิทยา เรื่อง ผ้าทอร่องตาที่ เป็นหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ต่อไป

วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอร่องตาที่" ที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับทักษะในศตวรรษที่ 21
- 1.2 เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ผ่านระบบสะสมหน่วยกิต (Credit Bank)
- 1.3 เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียน
- 1.4 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

2. เป้าหมายการพัฒนา

2.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

- 1) ร้อยละ 90 ของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรนี้มีทักษะการทอผ้าและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอในระดับดีขึ้น
- 2) ร้อยละ 80 ของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรนี้สามารถสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ผ้าทอไม่น้อยกว่า 1,000 บาทต่อภาคเรียน
- 3) ร้อยละ 100 ของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรนี้ได้รับการสะสมหน่วยกิตในระบบ Credit Bank
- 4) มีความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาอย่างน้อย 2 แห่ง ในการพัฒนาหลักสูตรและระบบ Credit Bank
- 5) มีผู้เชี่ยวชาญจากชุมชนเข้าร่วมในการจัดการเรียนการสอนอย่างน้อย 5 คนต่อภาคเรียน

2.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- 1) นักเรียนมีทักษะการทอผ้า การออกแบบผลิตภัณฑ์ การตลาด และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในระดับที่สามารถประกอบอาชีพได้
- 2) นักเรียนมีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นและสามารถประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม
- 3) มีหลักสูตรที่เชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา โดยใช้ระบบ Credit Bank ที่มีประสิทธิภาพ
- 4) เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน สถาบันการศึกษา และชุมชนในการพัฒนาการศึกษาและอาชีพ
- 5) ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ

ขอบเขตการดำเนินงาน

1. การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอรองตาที่" มีขอบเขตการดำเนินการที่ครอบคลุมหลายด้าน เริ่มจากการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งจะใช้ทฤษฎีระบบและ 7C Model เป็นแนวทางในการออกแบบ โดยมุ่งเน้นการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้าเข้ากับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ ยังต้องสร้างความสอดคล้องกับหลักสูตรในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อเอื้อต่อการศึกษาต่อของผู้เรียนในอนาคต

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายของหลักสูตรนี้ประกอบด้วยนักเรียนโรงเรียนรองตาที่วิทยา ครูผู้สอน และชุมชนท้องถิ่น ซึ่งจะมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตรจะครอบคลุมตั้งแต่การทอผ้าแบบดั้งเดิม ไปจนถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า รวมถึงทักษะสมัยใหม่อย่างการออกแบบกราฟิก การถ่ายภาพดิจิทัล การสร้างแบรนด์ และการตลาดออนไลน์

3. เนื้อหาหลักสูตร

- 1) การทอผ้าแบบดั้งเดิม เนื้อหาส่วนนี้จะครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้าของชุมชนรองตาที่ โดยจะเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา เทคนิคการทอผ้าแบบดั้งเดิม การเลือกวัสดุ การย้อมสีธรรมชาติ ลวดลายผ้าทอที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และการใช้เครื่องมือทอผ้าแบบโบราณ นักเรียนจะได้ฝึกปฏิบัติการทอผ้าจริงภายใต้การดูแลของปราชญ์ชาวบ้านและครูผู้สอน
- 2) การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเพื่อเพิ่มมูลค่า ส่วนนี้จะเน้นการนำผ้าทอมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและมีมูลค่าเพิ่ม เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า เครื่องประดับ หรือของตกแต่งบ้าน นักเรียนจะได้เรียนรู้เทคนิคการออกแบบผลิตภัณฑ์ การตัดเย็บ การประยุกต์ใช้ผ้าทอร่วมกับวัสดุอื่น ๆ และการคำนวณต้นทุนและราคาขาย

- 3) การออกแบบกราฟิกและบรรจุภัณฑ์ เนื้อหาในส่วนนี้จะสอนการใช้โปรแกรมออกแบบกราฟิกเพื่อสร้างสรรค์ลวดลายและออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ นักเรียนจะได้เรียนรู้หลักการออกแบบ การเลือกใช้สีและตัวอักษร การสร้างโลโก้ และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามและสื่อถึงเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์
- 4) การถ่ายภาพดิจิทัล ส่วนนี้จะเน้นการถ่ายภาพผลิตภัณฑ์เพื่อการนำเสนอและการขายออนไลน์ นักเรียนจะได้เรียนรู้เทคนิคการจัดแสง การจัดองค์ประกอบภาพ การใช้กล้องดิจิทัล และสมาร์ทโฟนในการถ่ายภาพ รวมถึงการตกแต่งภาพด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- 5) การคิดคอนเทนต์และการสร้างแบรนด์ เนื้อหาส่วนนี้จะสอนการสร้างเรื่องราวและคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าทอ นักเรียนจะได้เรียนรู้การเขียนคอนเทนต์ที่น่าสนใจ การสร้างอัตลักษณ์แบรนด์ การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และการสื่อสารคุณค่าของผลิตภัณฑ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ
- 6) การตลาดออนไลน์ ส่วนสุดท้ายนี้จะเน้นการทำการตลาดและการขายผลิตภัณฑ์ผ้าทอผ่านช่องทางออนไลน์ นักเรียนจะได้เรียนรู้การสร้างร้านค้าออนไลน์ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการโปรโมทสินค้า การทำโฆษณาออนไลน์ การวิเคราะห์ข้อมูลการขาย และการบริหารจัดการคำสั่งซื้อและการจัดส่งสินค้า

บทที่ 2 วิธีดำเนินงาน

แนวทางการแก้ไขปัญหาและกรอบแนวคิด

แนวทางการแก้ไขปัญหาและกรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอรองตา" มุ่งเน้นการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษา ขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา พร้อมทั้งพัฒนาทักษะอาชีพและส่งเสริมความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรนี้อาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่หลากหลาย ได้แก่ ทฤษฎีระบบ (Systems Theory) ในการวิเคราะห์และออกแบบหลักสูตร แนวคิด 7C Model ในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Constructionism) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ แนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Education for Sustainable Development) ในการบูรณาการ การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และแนวคิดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ (Area-Based Education) เพื่อเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น

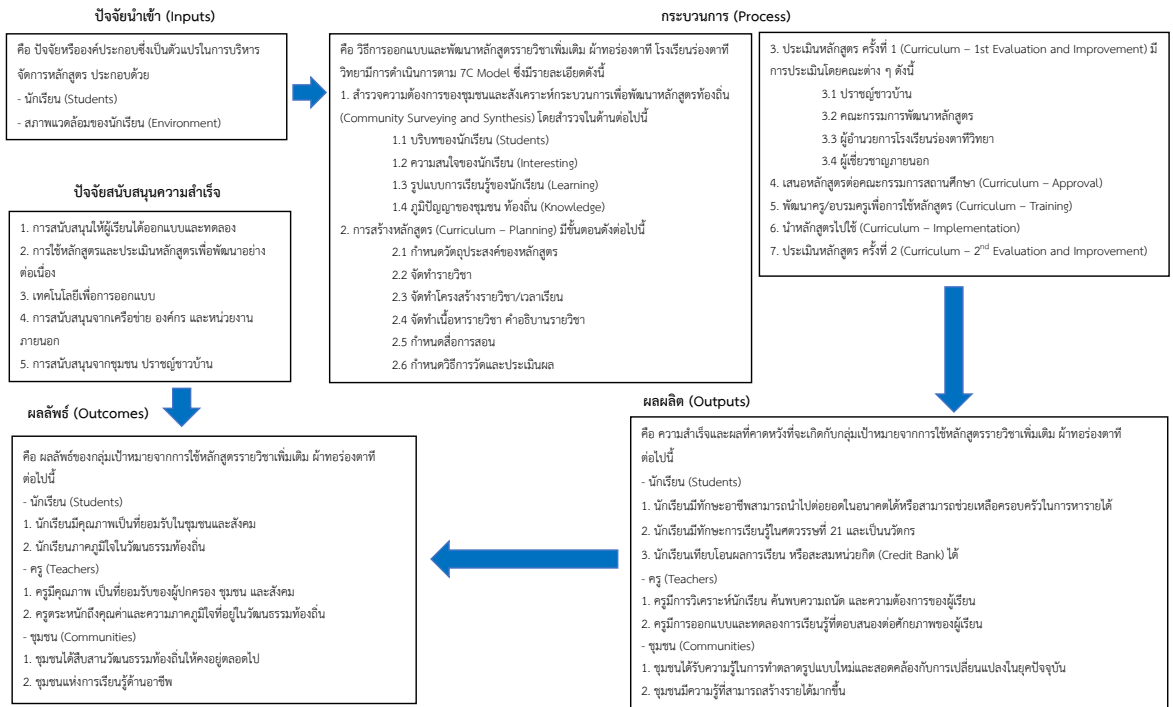
การกำหนดกรอบแนวคิดและแนวทางการพัฒนาได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน โดยมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันระหว่างครู ผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนนักเรียน ผู้ปกครอง ประชาชน ชาวบ้าน และตัวแทนจากสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ใช้เทคนิค SWOT Analysis และ Design Thinking ในการวิเคราะห์สถานการณ์และออกแบบแนวทางการพัฒนา รวมทั้งจัดทำ Focus Group เพื่อรับ ฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างรอบด้าน

กรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรเน้นการผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผ้าทอรองตาที่ กับทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยใช้การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นกลไกใน การขับเคลื่อน มีการพัฒนาระบบ Credit Bank ร่วมกับสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อสร้างความ ต่อเนื่องในการพัฒนาทักษะอาชีพและการศึกษาต่อ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนในระยะยาว

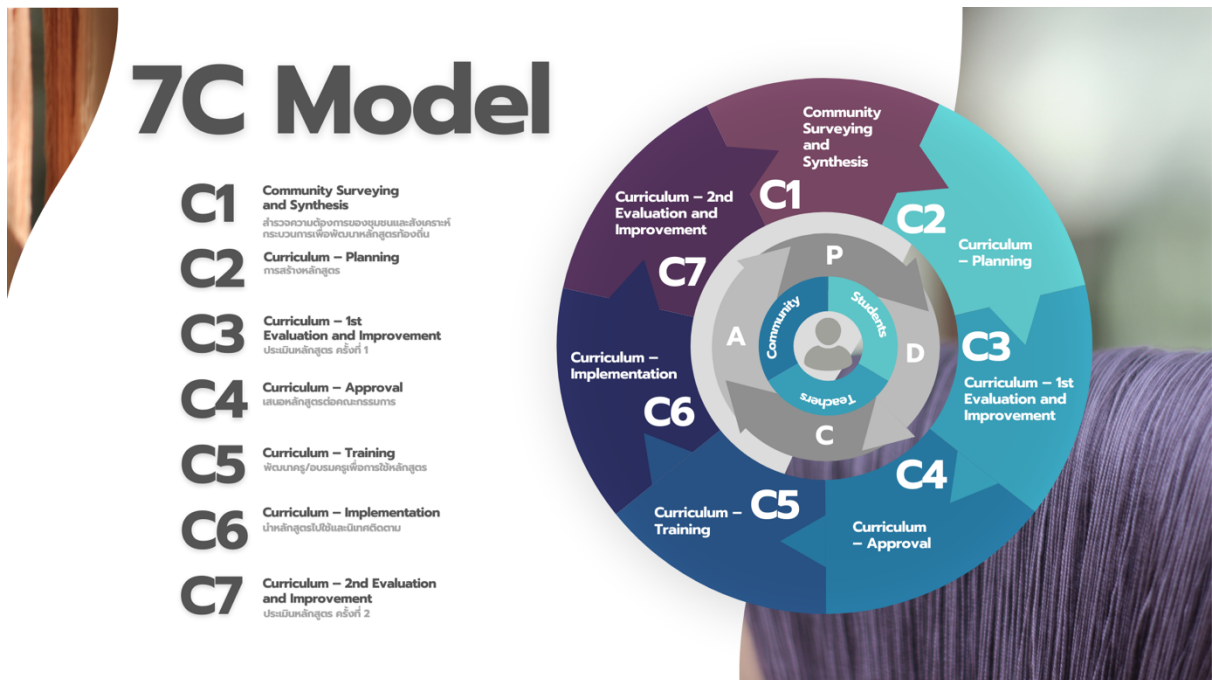
รูปแบบในการแก้ไขและพัฒนาประกอบด้วย 5 ด้านหลัก ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ 7C Model และการบูรณาการเนื้อหาภูมิปัญญาท้องถิ่นกับทักษะในศตวรรษที่ 21 การสร้างระบบ Credit Bank ร่วมกับ สถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา การพัฒนาทักษะอาชีพผ่านการเรียนรู้แบบ Work-Integrated Learning การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาหลักสูตรและการเชิญประชาชน ชาวบ้านเป็นวิทยากร และการประเมินและพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยใช้ PDCA Cycle และการวิจัยเชิง ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชาห้องคทา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพสู่การเป็นวิศวกรของนักเรียน
โรงเรียนร่อนตาทิวิทยา สังกัด สท.ม.ช.น

การบริหารจัดการหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชาห้องคทาที่ใช้ทฤษฎีระบบ (Systems Theory) ซึ่งมีหลักการดังนี้

แนวทางและกรอบแนวคิดนี้มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นองค์รวม โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการศึกษาสมัยใหม่ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและคุณภาพชีวิตของนักเรียนและชุมชนอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรที่ได้วิเคราะห์ไว้

การบริหารจัดการหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมผ้าทอรองตาที่ใช้ทฤษฎีระบบ (Systems Theory) ซึ่งมีหลักการดังนี้

ปัจจัยนำเข้า (Inputs) คือ ปัจจัยหรือองค์ประกอบซึ่งเป็นตัวแปรในการบริหารจัดการหลักสูตร ประกอบด้วย

- นักเรียน (Students)
- สภาพแวดล้อมของนักเรียน (Environment)

กระบวนการ (Process) คือ วิธีการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ผ้าทอรองตาที่

โรงเรียนรองตาที่วิทยาลัยมีการดำเนินการตาม 7C Model ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สำรวจความต้องการของชุมชนและสังเคราะห์กระบวนการเพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น (Community Surveying and Synthesis) โดยสำรวจในด้านต่อไปนี้

- 1.1 บริบทของนักเรียน (Students)
- 1.2 ความสนใจของนักเรียน (Interesting)
- 1.3 รูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน (Learning)
- 1.4 ภูมิปัญญาของชุมชน ท้องถิ่น (Knowledge)

2. การสร้างหลักสูตร (Curriculum – Planning) มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 2.2 จัดทำรายวิชา
- 2.3 จัดทำโครงสร้างรายวิชา/เวลาเรียน
- 2.4 จัดทำเนื้อหาหารายวิชา คำอธิบายรายวิชา
- 2.5 กำหนดสื่อการสอน
- 2.6 กำหนดวิธีการวัดและประเมินผล

3. ประเมินหลักสูตร ครั้งที่ 1 (Curriculum – 1st Evaluation and Improvement) มีการประเมินโดยคณะต่าง ๆ ดังนี้

- 3.1 ประชาชนชาวบ้าน
- 3.2 คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร
- 3.3 ผู้อำนวยการโรงเรียนรองตาที่วิทยาลัย
- 3.4 ผู้เชี่ยวชาญภายนอก

4. เสนอหลักสูตรต่อคณะกรรมการสถานศึกษา (Curriculum – Approval)

5. พัฒนาครู/อบรมครูเพื่อการใช้หลักสูตร (Curriculum – Training)

6. นำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum – Implementation)

7. ประเมินหลักสูตร ครั้งที่ 2 (Curriculum – 2nd Evaluation and Improvement)

ผลผลิต (Outputs) คือ ความสำเร็จและผลที่คาดหวังที่จะเกิดกับกลุ่มเป้าหมายจากการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ผ้าทอรองตาที่ ต่อไปนี้

ด้านนักเรียน (Students)

1. นักเรียนมีทักษะอาชีพสามารถนำไปต่อยอดในอนาคตได้หรือสามารถช่วยเหลือครอบครัวในการหารายได้
2. นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเป็นนวัตกรรม
3. นักเรียนเทียบโอนผลการเรียน หรือสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) ได้

ด้านครู (Teachers)

1. ครูมีการวิเคราะห์นักเรียน ค้นพบความถนัด และความต้องการของผู้เรียน
2. ครูมีการออกแบบและทดลองการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อศักยภาพของผู้เรียน

ด้านชุมชน (Communities)

1. ชุมชนได้รับความรู้ในการทำลาดรูปแบบใหม่และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน
2. ชุมชนมีความรู้ที่สามารถสร้างรายได้มากขึ้น

ผลผลิต (Outcome) คือ ผลลัพธ์ของกลุ่มเป้าหมายจากการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ผ้าทอรองตาที่ต่อไปนี

ด้านนักเรียน (Students)

1. นักเรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในชุมชนและสังคม
2. นักเรียนภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น

ด้านครู (Teachers)

1. ครูมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม
2. ครูตระหนักถึงคุณค่าและความภาคภูมิใจที่อยู่ในวัฒนธรรมท้องถิ่น

ด้านชุมชน (Communities)

1. ชุมชนได้สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่ตลอดไป
2. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านอาชีพ

การออกแบบและแนวทางการดำเนินงาน

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอร่องตาที่" ได้นำผลการสังเคราะห์หลักการ แนวคิด และทฤษฎีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้อย่างเป็นระบบ โดยใช้ทฤษฎีระบบในการออกแบบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรแบบองค์รวม ประยุกต์แนวคิด 7C Model ในการกำหนดขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และนำทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานมาออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้ ยังบูรณาการแนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน

การออกแบบการดำเนินงานมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับทักษะในศตวรรษที่ 21 สร้างระบบ Credit Bank ร่วมกับสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะอาชีพและส่งเสริมความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องผ่านการจัดตั้งคณะทำงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการใช้เทคนิค Design Thinking

ขั้นตอนที่ 1: การวิเคราะห์และเตรียมการ (1 เดือน)

- วิเคราะห์บริบทและความต้องการของชุมชน
- สำรวจทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผ้าทอ
- ศึกษาหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2: การออกแบบหลักสูตร (2 เดือน)

- กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และผลลัพธ์ที่คาดหวัง
- ออกแบบโครงสร้างหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้
- พัฒนาเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้
- สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล

ขั้นตอนที่ 3: การพัฒนาระบบ Credit Bank (2 เดือน)

- ประสานความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
- กำหนดมาตรฐานและเกณฑ์การเทียบโอนหน่วยกิต
- พัฒนาระบบการบันทึกและติดตามผลการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4: การเตรียมความพร้อมบุคลากรและทรัพยากร (1 เดือน)

- อบรมครูและวิทยากรท้องถิ่น
- จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้
- ปรับปรุงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5: การทดลองใช้หลักสูตร (1 ภาคเรียน)

- จัดการเรียนการสอนตามแผนที่วางไว้
- จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การศึกษาดูงาน การฝึกงาน
- ดำเนินการวัดและประเมินผลตามที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 6: การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร (1 เดือน)

- รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองใช้หลักสูตร

- จัดประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสะท้อนผลการดำเนินงาน
- ปรับปรุงหลักสูตรตามผลการประเมินการออกแบบและแนวทางการดำเนินงานนี้คำนึงถึงการนำ

หลักการและทฤษฎีมาประยุกต์ใช้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนาหลักสูตร เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีขั้นตอนและกิจกรรมที่ชัดเจน และมีการตรวจสอบความเป็นไปได้ก่อนการดำเนินงานจริง ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอร่องตาที" เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคมอย่างแท้จริง

กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยง

1. คู่พัฒนาหลัก
 - โรงเรียนร่องตาทีวิทยา (สังกัด สพฐ.)
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (สังกัด อว.)
2. เครือข่ายขยาย 1 : สถาบันอาชีวศึกษา
 - วิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดหรือพื้นที่ใกล้เคียง (สังกัด สอศ.)
3. เครือข่ายขยาย 2 : สถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น ๆ
 - โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน (สังกัด สพฐ.)
4. เครือข่ายขยาย 3 : หน่วยงานการศึกษานอกระบบ
 - ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ในอำเภอหรือจังหวัด
5. เครือข่ายขยาย 4 : ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - กลุ่มทอผ้าในชุมชนร่องตาที
 - ประชาชนชาวบ้านด้านการทอผ้าและการออกแบบผลิตภัณฑ์

การกำหนดกลุ่มเป้าหมายนี้ครอบคลุมทั้งคู่พัฒนาหลักและเครือข่ายขยาย 4 เครือข่าย โดยมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาในระดับต่าง ๆ และการเชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้จากระดับมัธยมศึกษาสู่ออาชีวศึกษาและอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้า

การพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยง (CLC) ของโรงเรียนร่องตาทีวิทยาเป็นโครงการที่มุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้า โดยกระบวนการมีส่วนร่วม การทำ MOU และการสร้างการรับรู้ให้กับผู้เกี่ยวข้องเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของโครงการ

ในขั้นแรก โรงเรียนร่องตาทีวิทยาได้ริเริ่มการประชุมระดมความคิดเห็นร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาในพื้นที่ และตัวแทนชุมชน เพื่อกำหนดแนวทางความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน การประชุมนี้นำไปสู่การกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย รวมถึงการสร้างช่องทางสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น กลุ่มไลน์สำหรับการประสานงานและการจัดประชุมออนไลน์ประจำเดือน ซึ่งช่วยให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการตัดสินใจร่วมกันเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

จากนั้น คณะทำงานได้ร่วมกันจัดทำแผนการทำงาน โดยมีการกำหนดปฏิทินการดำเนินงานที่ระบุระยะเวลาและเป้าหมายในแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน มีการแบ่งทีมทำงานตามความเชี่ยวชาญ เช่น ทีมพัฒนาเนื้อหาหลักสูตร ทีมประสานงานชุมชน และทีมประเมินผล นอกจากนี้ ยังได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จร่วมกัน และวางแผนการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีทิศทางและสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

การวิเคราะห์และออกแบบกรอบแนวทางการดำเนินงานเป็นขั้นตอนสำคัญที่ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการที่มีคณะกรรมการ ภาศิเครือข่าย และผู้ประกอบการในชุมชน เข้าร่วม ในการประชุมนี้ ได้มีการวิเคราะห์ SWOT ของการพัฒนาหลักสูตร CLC ด้านผ้าทอรองตาที่ ซึ่งช่วยให้เห็นภาพรวมของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินโครงการ นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของหลักสูตร รวมถึงออกแบบกรอบการดำเนินงานที่ครอบคลุมทั้งการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล

ในขั้นตอนการพัฒนาและออกแบบหลักสูตร ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานที่ประกอบด้วยตัวแทนจากทุกภาคส่วน เพื่อให้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตอบสนองความต้องการของทุกฝ่าย คณะทำงานได้ทำการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานและแนวโน้มอุตสาหกรรมสิ่งทอ เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด การออกแบบหลักสูตรได้บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้าเข้ากับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น การออกแบบลวดลายด้วยคอมพิวเตอร์ การทำการตลาดออนไลน์ และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัย นอกจากนี้ ยังได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา และพัฒนาระบบการสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) ร่วมกับสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้จากระดับมัธยมศึกษาสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้ความร่วมมือมีความเป็นทางการและยั่งยืน ได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง โดยเริ่มจากการร่าง MOU ที่ระบุวัตถุประสงค์ ขอบเขตความร่วมมือ และบทบาทของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน จากนั้นได้จัดประชุมเพื่อพิจารณาร่าง MOU และรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน นำไปสู่การปรับแก้ MOU ให้สอดคล้องกับความต้องการและข้อเสนอแนะของทุกฝ่าย เมื่อได้ MOU ฉบับสมบูรณ์แล้ว ได้จัดพิธีลงนาม MOU อย่างเป็นทางการ โดยเชิญผู้บริหารระดับสูงของแต่ละหน่วยงานเข้าร่วม เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นและความสำคัญของความร่วมมือนี้

การสร้างการรับรู้ให้กับผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนเป็นอีกขั้นตอนสำคัญที่ช่วยสร้างการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน โดยได้มีการเผยแพร่ข่าวการลงนาม MOU และรายละเอียดของโครงการผ่านสื่อท้องถิ่นและสื่อสังคมออนไลน์ นอกจากนี้ ยังได้จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชาวบ้านได้รับทราบถึงประโยชน์และโอกาสที่จะได้รับจากหลักสูตร CLC นี้

การดำเนินการตามขั้นตอนเหล่านี้อย่างครบถ้วนและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ไม่เพียงแต่จะช่วยสร้างความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมระหว่างภาศิเครือข่ายเท่านั้น แต่ยังช่วยสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร CLC ที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนอง

ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน และสามารถสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้าให้คงอยู่และพัฒนาต่อไปได้อย่างยั่งยืน

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยง (CLC) ด้านผ้าทอรองตาที่ของโรงเรียน ร่องตาที่วิทยา เป็นกลยุทธ์สำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตร ตลอดจนสร้างความเชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำอย่างเป็นรูปธรรม การบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่เพียงแต่ช่วยอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม แต่ยังเพิ่มมูลค่าและโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าทอรองตาที่อีกด้วย

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ได้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการออกแบบและจัดทำเนื้อหาหลักสูตร โดยใช้แพลตฟอร์มการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ เช่น Google Workspace หรือ Microsoft Teams ซึ่งช่วยให้คณะทำงานจากหลายภาคส่วนสามารถร่วมกันพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้จะอยู่ต่างสถานที่กัน นอกจากนี้ ยังได้ใช้ซอฟต์แวร์การจัดการหลักสูตร (Curriculum Management Software) เพื่อช่วยในการวางแผน ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ

ส่วนของเนื้อหาหลักสูตร ได้มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้กับการทอผ้าแบบดั้งเดิม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ตัวอย่างเช่น

1. การใช้โปรแกรมออกแบบกราฟิก เช่น Adobe Illustrator หรือ CorelDRAW ในการออกแบบ ลวดลายผ้าทอ ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ลวดลายใหม่ๆ ที่ผสมผสานระหว่างความเป็นท้องถิ่นกับความร่วมสมัย

2. การนำเทคโนโลยีการทอผ้าแบบกึ่งอัตโนมัติมาใช้ในการสอน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงการพัฒนาของเทคโนโลยีการทอผ้าและสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรมสิ่งทอ

3. การใช้เทคโนโลยี AR (Augmented Reality) ในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้เสมือนจริง เช่น การจำลองขั้นตอนการทอผ้าแบบดั้งเดิม หรือการแสดงผลภาพ 3 มิติของลวดลายผ้าทอ

4. การสอนการใช้ซอฟต์แวร์จัดการสินค้าคงคลัง (Inventory Management Software) เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจระบบการจัดการวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ในธุรกิจสิ่งทอ

นอกจากนี้ หลักสูตรยังได้บูรณาการการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการตลาดและการขาย ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการประกอบอาชีพในยุคปัจจุบัน โดยมีการสอนเรื่อง

1. การถ่ายภาพผลิตภัณฑ์ด้วยกล้องดิจิทัลและการตกแต่งภาพด้วยโปรแกรมตกแต่งภาพ เพื่อสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีคุณภาพ

2. การใช้แพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Instagram และ TikTok ในการทำการตลาดและขายสินค้า

3. การสร้างเว็บไซต์อีคอมเมิร์ซอย่างง่ายด้วยแพลตฟอร์มสำเร็จรูป เช่น Shopify หรือ WooCommerce

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการตลาดดิจิทัลด้วยเครื่องมือ เช่น Google Analytics เพื่อปรับปรุงกลยุทธ์การขายออนไลน์

การเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ยังได้นำเทคโนโลยีการเรียนรู้ออนไลน์มาใช้ โดยมีการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ (e-Learning) และการใช้ระบบจัดการการเรียนรู้ (LMS - Learning Management System) เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำวิดีโอสอนการทอผ้าแบบออนไลน์ ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้ตามต้องการ

การประเมินผลการเรียนรู้ก็ได้้นำเทคโนโลยีมาใช้ โดยมีการพัฒนาระบบการทดสอบออนไลน์และการประเมินผลงานผ่านแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัล (Digital Portfolio) ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถแสดงพัฒนาการของทักษะการทอผ้าและการออกแบบผลิตภัณฑ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ ยังได้มีการพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับเชื่อมโยงนักเรียนกับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอและแฟชั่น เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกงาน หรือรับงานอิสระ (Freelance) ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับโอกาสในการประกอบอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร CLC ด้านผ้าทอรองตาที่นี้ ไม่เพียงแต่ช่วยยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังช่วยเชื่อมโยงการเรียนรู้กับทักษะอาชีพที่จำเป็นในยุคดิจิทัล ทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในสาขาที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างโอกาสใหม่ๆ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่มและสามารถแข่งขันได้ในตลาดยุคใหม่ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างงานและรายได้ให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย

การลงทะเบียนเรียนหลักสูตร CLC ผ้าทอรองตาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนรองตาที่วิทยา โดยมีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการแนะนำหลักสูตร การประชุมผู้ปกครอง และสื่อออนไลน์ของโรงเรียน มีการจัดทำคู่มือหลักสูตรที่ให้ข้อมูลละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหา ระยะเวลาเรียน และประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงมีการให้คำปรึกษาแนะแนวเป็นรายบุคคลสำหรับนักเรียนที่สนใจ

ผู้เรียนที่ลงทะเบียนได้เข้าเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้อย่างเป็นระบบ โดยมีการจัดตารางเรียนที่ยืดหยุ่น ทั้งในเวลาเรียนปกติและนอกเวลาเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบริหารเวลาเรียนร่วมกับวิชาอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม การจัดการเรียนการสอนประกอบด้วยภาคทฤษฎีที่ให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทอผ้า การออกแบบลวดลาย และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และภาคปฏิบัติที่เน้นการฝึกทักษะจริงในห้องปฏิบัติการทอผ้าของโรงเรียนและในชุมชน มีการบูรณาการเรียนรู้ออกไปนอกห้องเรียนโดยเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากรพิเศษ และมีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการออกแบบลวดลายและการทำการตลาดออนไลน์

การวัดและประเมินผลดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดหลักสูตร ใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติของเนื้อหาและทักษะที่ต้องการพัฒนา ประกอบด้วย การประเมินตามสภาพจริงจากการ

สังเกตพฤติกรรมการเรียนและการทำงานกลุ่ม การทดสอบทักษะปฏิบัติในการทอผ้าและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การประเมินโครงการอาชีพที่นักเรียนพัฒนาขึ้น และการทดสอบความรู้ภาคทฤษฎี นอกจากนี้ ยังมีการให้นักเรียนประเมินตนเองและประเมินเพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการสะท้อนคิดและการเรียนรู้ร่วมกัน

ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรจะได้รับการรับรองว่าสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร CLC ผ้าทอรองตาที่ โดยได้รับประกาศนียบัตรรับรองสมรรถนะในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทอผ้าและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอ ซึ่งระบุทักษะและความสามารถที่นักเรียนได้พัฒนาอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ยังมี การจัดพิธีมอบประกาศนียบัตรและนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียน เพื่อเป็นการยกย่องและสร้างแรงบันดาลใจให้กับรุ่นต่อไป

บทที่ 3 ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานบริหารและจัดการหลักสูตรของโรงเรียนร่อนตาทิวทยา ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร ได้ผลจากการดำเนินงาน ดังนี้

หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ผ้าทอร่อนตาทิว”

1. องค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตร

องค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม “ผ้าทอร่อนตาทิว” ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

หลักสูตรนี้มุ่งเน้นการเรียนรู้และสืบสานภูมิปัญญาการทอผ้าของชุมชนร่อนตาทิว ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะอาชีพด้านการทอผ้าและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ นอกจากนี้ ยังมีเป้าหมายในการบูรณาการความรู้ด้านการทอผ้ากับทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในโลกรสมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมุ่งสร้างความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาในระดับมัธยมศึกษากับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้วางแผนเส้นทางการศึกษาและอาชีพในอนาคตได้อย่างชัดเจน

2. การสร้างเนื้อหาและโครงสร้างรายวิชา

เนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมตั้งแต่ประวัติและความสำคัญของผ้าทอร่อนตาทิว ไปจนถึงเทคนิคและกระบวนการทอผ้าแบบดั้งเดิม นักเรียนจะได้เรียนรู้การออกแบบลวดลายผ้าทอร่วมสมัย และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม นอกจากนี้ ยังมีการสอนเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์ การถ่ายภาพผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการสร้างแบรนด์และการตลาดออนไลน์สำหรับผลิตภัณฑ์ผ้าทอ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้รอบด้านที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง

3. กิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรนี้เน้นการปฏิบัติจริงและการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยเริ่มจากการเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้านและผู้เชี่ยวชาญด้านการทอผ้า ตามด้วยการฝึกปฏิบัติทอผ้าและออกแบบลวดลาย นักเรียนจะได้ไปทัศนศึกษาดูงานในชุมชนและสถานประกอบการที่เกี่ยวข้อง เพื่อเห็นภาพรวมของอุตสาหกรรมผ้าทอ มีการทำโครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ และฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการออกแบบและการตลาด ท้ายที่สุด นักเรียนจะได้จัดแสดงผลงานและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของตนเอง เพื่อฝึกทักษะการเป็นผู้ประกอบการ

4. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลของหลักสูตรนี้ใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อให้ครอบคลุมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยมีการประเมินทักษะการปฏิบัติงานทอผ้าและแปรรูปผลิตภัณฑ์ การประเมินผลงานและโครงการงานของนักเรียน การทดสอบความรู้ภาคทฤษฎี รวมถึงการประเมินทักษะการใช้เทคโนโลยีและการตลาดออนไลน์

นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการประเมินการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

การนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอร่องตาที่" ได้รับการออกแบบให้มีความยืดหยุ่นสูงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างหลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

ประการแรก หลักสูตรนี้สามารถบูรณาการเข้ากับรายวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างกลมกลืน โดยเชื่อมโยงเนื้อหาและทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทอผ้าเข้ากับวิชาต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ และสังคมศึกษา ทำให้การเรียนรู้มีความหมายและเชื่อมโยงกับชีวิตจริงมากขึ้น

ในด้านการบริหารเวลาเรียน หลักสูตรนี้ออกแบบให้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม โดยสามารถจัดสรรเวลาเรียนให้สัมพันธ์กับรายวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้อาจจัดเป็นคาบเรียนปกติ บล็อกคอร์ส หรือกิจกรรมพิเศษนอกเวลาเรียน ขึ้นอยู่กับบริบทและความต้องการของแต่ละโรงเรียน

นอกจากนี้ หลักสูตรยังมีความยืดหยุ่นในด้านเวลาเรียน สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์และความพร้อมของผู้เรียน เช่น อาจเพิ่มเวลาเรียนในช่วงปิดภาคเรียน หรือจัดกิจกรรมเสริมในวันหยุด เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างเต็มที่

ที่สำคัญ หลักสูตรนี้สามารถจัดการเรียนรู้ได้ทั้งในระบบโรงเรียน นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ทำให้เกิดการเชื่อมโยงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในทุกช่วงวัย ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้คนในชุมชนทุกวัยได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และถ่ายทอดภูมิปัญญา

หลักสูตรนี้ได้รับการออกแบบให้มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพในยุคปัจจุบัน เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ การตลาดดิจิทัล และการเป็นผู้ประกอบการ ทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการทำงานหรือประกอบธุรกิจของตนเองในอนาคต

หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมผ้าทอร่องตาที่ได้ผ่านกระบวนการพิจารณาอย่างละเอียดและได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องหลายภาคส่วน ประกอบด้วยคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งมีตัวแทนจากผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์ และตัวแทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การพิจารณาหลักสูตรได้ผ่านการประชุมหลายครั้ง มีการวิพากษ์และปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การนำหลักสูตรไปใช้ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากผู้บริหารโรงเรียน โดยมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับการฝึกปฏิบัติ และการพัฒนาบุคลากรครู นอกจากนี้ ยังมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของคณะครูในการนำ

หลักสูตรไปใช้ โดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และการใช้เทคโนโลยีในการสอนทักษะอาชีพ

โรงเรียนได้สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการในท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อรองรับการใช้หลักสูตรและรองรับนักเรียนหลังจบหลักสูตร โดยมีการทำข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับกลุ่มทอผ้าในชุมชน ผู้ประกอบการด้านแพ้น้ำและสิ่งทอในจังหวัด และห้างสรรพสินค้าที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมือง ความร่วมมือนี้ครอบคลุมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักเรียน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกัน และการสร้างช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของนักเรียน นอกจากนี้ ยังมีการประสานงานกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานในจังหวัดเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานของนักเรียนในอนาคต

ในระหว่างการใช้หลักสูตร มีการจัดระบบนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยทีมนิเทศภายในโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร มีการกำหนดปฏิทินการนิเทศ เครื่องมือการนิเทศ และแบบบันทึกผลการนิเทศที่ชัดเจน นอกจากนี้ ยังมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เช่น อาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์และปราชญ์ชาวบ้านด้านการทอผ้า มาร่วมสังเกตการสอนและให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนเป็นระยะ

การประเมินผลการใช้หลักสูตรดำเนินการอย่างเป็นระบบและครอบคลุม โดยมีการประเมินทั้งในระหว่างการใช้หลักสูตรและการประเมินผลสรุปเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา การประเมินครอบคลุมทั้งด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตร โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์ผลงานของนักเรียน ผลการประเมินจะถูกนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในปีการศึกษาถัดไป

การเชื่อมโยงหลักสูตร

หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอร่องตา" ได้รับการพัฒนาขึ้นโดยคำนึงถึงการเชื่อมโยงอย่างต่อเนื่องระหว่างระดับการศึกษาต่าง ๆ เพื่อสร้างความต่อเนื่องในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียน

การพัฒนาหลักสูตรนี้เริ่มต้นจากการวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน ผู้เรียน และตลาดแรงงาน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งครู ผู้บริหารสถานศึกษา ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา การพัฒนาหลักสูตรยังคำนึงถึงการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตและการทำงาน

แนวทางการเชื่อมโยงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องได้รับการออกแบบให้ครอบคลุมตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยมีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละระดับอย่างชัดเจน และมีการวางแผนการพัฒนาทักษะอย่างเป็นลำดับขั้น นอกจากนี้ ยังมีการสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้เกิดการเทียบโอนผลการเรียนและการสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรนี้มีการเชื่อมโยงกันอย่างน้อย 3 ระดับ ได้แก่

1. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยในระดับนี้ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทอผ้า ประวัติความเป็นมา และความสำคัญของผ้าทอรองตาที่ รวมถึงฝึกทักษะพื้นฐานในการทอผ้า
2. ระดับอาชีวศึกษา โดยผู้เรียนจะได้พัฒนาทักษะในการออกแบบผลิตภัณฑ์ การแปรรูปผ้าทอเป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่ม และการบริหารจัดการธุรกิจขนาดเล็ก
3. ระดับอุดมศึกษา โดยในระดับนี้ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การสร้างแบรนด์ การตลาดดิจิทัล และการเป็นผู้ประกอบการในระดับที่สูงขึ้น

การเชื่อมโยงหลักสูตรในลักษณะนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ต้องเริ่มต้นใหม่เมื่อเปลี่ยนระดับการศึกษา อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกเส้นทางการศึกษาและอาชีพที่เหมาะสมกับความสนใจและความถนัดของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเทียบโอนผลการเรียนหรือสะสมหน่วยกิต (Credit bank)

หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอรองตาที่" ได้รับการออกแบบให้สามารถเทียบโอนผลการเรียนและสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเอื้อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนในการต่อยอดการศึกษาและพัฒนาทักษะอาชีพ

1. แผนและแนวทางในการเทียบโอนผลการเรียนหรือสะสมหน่วยกิต (Credit Bank)

โรงเรียนรองตาที่วิทยาได้วางแผนและกำหนดแนวทางเทียบโอนผลการเรียนและสะสมหน่วยกิตอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1.1 การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน: หลักสูตรได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ที่ชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานของสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ทำให้สามารถเทียบเคียงและเทียบโอนผลการเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

1.2 การจัดทำตารางเทียบเคียงรายวิชา: โรงเรียนได้ร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ในการจัดทำตารางเทียบเคียงรายวิชา (Course Mapping) เพื่อระบุความสอดคล้องของเนื้อหาและทักษะระหว่างหลักสูตรของโรงเรียนกับหลักสูตรในระดับที่สูงขึ้น

1.3 การพัฒนาระบบการประเมินและรับรองผล: มีการพัฒนาระบบการประเมินผลที่มีมาตรฐานและได้รับการยอมรับจากสถาบันการศึกษาที่ร่วมโครงการ เพื่อให้ผลการประเมินสามารถนำไปใช้ในการเทียบโอนได้อย่างน่าเชื่อถือ

1.4 การจัดทำฐานข้อมูลผลการเรียน: โรงเรียนได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลดิจิทัลเพื่อบันทึกและจัดเก็บผลการเรียนของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ทำให้สามารถติดตามและนำข้อมูลไปใช้ในการเทียบโอนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

2. การส่งเสริมการเทียบโอนผลการเรียนหรือสะสมหน่วยกิต (Credit Bank)

โรงเรียนรองตาที่วิทยาได้ดำเนินการส่งเสริมการเทียบโอนผลการเรียนและสะสมหน่วยกิตอย่างจริงจังผ่านกิจกรรมและมาตรการต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา โรงเรียนได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสถาบันอาชีวศึกษาในพื้นที่และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อรับรองการเทียบโอนผลการเรียนและสะสมหน่วยกิต

2.2 การจัดกิจกรรมแนะแนว มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อให้ข้อมูลแก่นักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับระบบ Credit Bank และประโยชน์ที่จะได้รับจากการเทียบโอนผลการเรียน

2.3 การพัฒนาศักยภาพครู จัดอบรมและพัฒนาครูให้มีความเข้าใจในระบบการเทียบโอน และสามารถให้คำแนะนำแก่นักเรียนได้อย่างถูกต้อง

2.4 การสร้างแรงจูงใจ มีการมอบรางวัลหรือประกาศนียบัตรพิเศษแก่นักเรียนที่สามารถสะสมหน่วยกิตได้ตามเป้าหมาย เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.5 การประชาสัมพันธ์ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับระบบ Credit Bank และโอกาสในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ

2.6 การติดตามและประเมินผล มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบการเทียบโอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้วยแผนและการส่งเสริมการเทียบโอนผลการเรียนและสะสมหน่วยกิตที่เป็นระบบเช่นนี้ หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอร่องตาที่" จึงไม่เพียงแต่เป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ยังเป็นโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีเส้นทางการศึกษาและอาชีพที่ชัดเจนในอนาคต

โรงเรียนร่องตาที่วิทยาได้ดำเนินการส่งเสริมระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System) เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาทักษะอาชีพให้แก่นักเรียน โดยมีการดำเนินการดังนี้

ประการแรก โรงเรียนได้จัดทำข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอร่องตาที่" รวมถึงเนื้อหา ทักษะ และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สามารถเทียบโอนไปยังการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาได้ ข้อมูลนี้ช่วยให้การบริหารจัดการระบบธนาคารหน่วยกิตมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

ต่อมา โรงเรียนได้วางแผนและกำหนดแนวทางการส่งเสริมและเชื่อมโยงระบบธนาคารหน่วยกิต โดยประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และสถาบันอาชีวศึกษาในพื้นที่ เพื่อกำหนดกรอบการเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างหลักสูตรของโรงเรียนกับหลักสูตรในระดับที่สูงขึ้น แผนนี้รวมถึงการพัฒนากระบวนการบันทึกและติดตามผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่สามารถนำไปใช้ในการเทียบโอนหน่วยกิตได้ในอนาคต

นอกจากนี้ โรงเรียนยังส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรที่สามารถสะสมหน่วยกิตได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอร่องตาที่" ซึ่งได้รับการออกแบบให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปเทียบโอนเพื่อลดระยะเวลาในการศึกษาต่อได้

โรงเรียนยังมีส่วนร่วมในการส่งเสริมระบบธนาคารหน่วยกิตกลางของจังหวัด โดยร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาในระดับจังหวัดเพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางที่เชื่อมโยงข้อมูลการสะสมหน่วยกิตของผู้เรียน

จากสถานศึกษาต่าง ๆ ในจังหวัด ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกในการเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบันและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ท้ายที่สุด ผลจากการดำเนินการข้างต้นทำให้ผู้เรียนได้เรียนหลักสูตร CLC และสามารถสะสมหน่วยกิตได้อย่างเป็นรูปธรรม นักเรียนที่เรียนหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม "ผ้าทอร่องตาที่" ไม่เพียงแต่ได้รับความรู้และทักษะในการทอผ้าและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ แต่ยังสามารถสะสมหน่วยกิตที่สามารถนำไปเทียบโอนเมื่อศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาหรืออุดมศึกษาได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการประกอบอาชีพให้แก่นักเรียนในอนาคต

ผลลัพธ์ของการจัดการเรียนรู้

นักเรียนที่ผ่านหลักสูตรนี้มีความรู้และทักษะในการทอผ้าและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบ การตลาด และการสร้างแบรนด์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนจะมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการและสามารถสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ผ้าทอ ที่สำคัญคือ นักเรียนจะเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น มีเส้นทางการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพที่ชัดเจน นอกจากนี้ ชุมชนจะได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนในระยะยาว

โดยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมผ้าทอร่องตาที่ได้รับการพัฒนาขึ้นโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานฝีมือแรงงานและความต้องการของตลาดแรงงานอย่างแท้จริง โดยเริ่มจากการศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงานที่เกี่ยวข้องกับการทอผ้าและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอ ทำให้ทราบถึงทักษะและความสามารถที่จำเป็นตามมาตรฐานฝีมือแรงงานในสาขาที่เกี่ยวข้อง

ในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ได้มีการส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาการเรียนรู้กับมาตรฐานฝีมือแรงงาน โดยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะตามมาตรฐานดังกล่าว เช่น การฝึกปฏิบัติการทอผ้า การออกแบบลวดลาย และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ ยังได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน

หลักสูตรนี้ได้รับการออกแบบให้มีความเชื่อมโยงโดยตรงกับการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทอผ้าและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานฝีมือแรงงานในสาขาส่งทอและแพชชั่น

นอกจากนี้ หลักสูตรยังได้รับการออกแบบให้สามารถนำผู้เรียนเข้าสู่กระบวนการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานได้ โดยมีการเตรียมความพร้อมทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้ารับการทดสอบและได้รับการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ในอนาคต ทั้งนี้ ยังได้มีการประสานงานกับสถาบันและสถานประกอบการในท้องถิ่นเพื่อสร้างโอกาสในการรับรองทักษะของผู้เรียนที่ผ่านหลักสูตรนี้อีกด้วย

การวิจัยเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

โรงเรียนร่อนตาทิวิทยาได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมในการพัฒนาหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมผ้าทอร่อนตาทิ โดยได้จัดทำแผนการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ แผนนี้ ครอบคลุมการพัฒนาทักษะการวิจัยของครูและนักเรียน การสนับสนุนทรัพยากรสำหรับการวิจัย และการสร้าง เครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยกับสถาบันการศึกษาและชุมชน

กระบวนการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมได้ถูกสื่อสารอย่างชัดเจนผ่านการประชุมครู การอบรมเชิง ปฏิบัติการ และการจัดนิทรรศการแสดงผลงานวิจัยและนวัตกรรมของโรงเรียน ซึ่งช่วยสร้างความตระหนักและ แรงบันดาลใจให้กับครูและนักเรียนในการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม

โรงเรียนได้ส่งเสริมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทอผ้าและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากผ้าทอ โดยมีการจัดตั้งทีมวิจัยที่ประกอบด้วยครู นักเรียน และปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อศึกษาและพัฒนา เทคนิคการทอผ้าแบบใหม่ การออกแบบลวดลายที่ทันสมัย และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความ ต้องการของตลาด

ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นได้ถูกนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนในหลักสูตร เช่น การนำเทคนิคการทอผ้าแบบใหม่มาสอนในชั้นเรียน การใช้ผลการวิจัยด้านการตลาดมาปรับปรุงเนื้อหาการ เรียนเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการนำนวัตกรรมการออกแบบลวดลายด้วยคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียน การสอน ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของนักเรียนให้ทันสมัยและตรงกับความต้องการ ของตลาดแรงงานมากขึ้น

บทที่ 5 สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงาน

โรงเรียนร่องตาทิวทยาได้สร้างภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งเพื่อพัฒนาหลักสูตร CLC "ผ้าทอร่องตาทิว" โดยมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ภาคีเครือข่ายหลักประกอบด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ สถาบันอาชีวศึกษาในพื้นที่ องค์กรบริหารส่วนตำบลลานสัก สมาคมผู้ประกอบการผ้าทอพื้นเมือง และประชาชนชาวบ้านด้านการทอผ้า

ภาคีเครือข่ายเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร CLC ทั้งในด้านงบประมาณ วิชาการ และบุคลากร โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งส่งผู้เชี่ยวชาญมาให้คำปรึกษาด้านการออกแบบหลักสูตร สถาบันอาชีวศึกษาในพื้นที่ได้สนับสนุนด้านเครื่องมือและอุปกรณ์การทอผ้า ตลอดจนส่งครูฝึกมาช่วยสอนในบางรายวิชา องค์กรบริหารส่วนตำบลลานสักได้จัดสรรพื้นที่สำหรับการฝึกปฏิบัติและจัดแสดงผลงานของนักเรียน

นอกจากนี้ ภาคีเครือข่ายยังมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทอผ้า และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ โดยมีการทำวิจัยร่วมกันระหว่างโรงเรียน มหาวิทยาลัย และชุมชน เพื่อพัฒนาเทคนิคการทอผ้าใหม่ ๆ และการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของตลาด ที่สำคัญ ภาคีเครือข่ายมีบทบาทสำคัญในการรับและส่งต่อนักเรียนเพื่อการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ โดยมีการทำความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัยในการเทียบโอนหน่วยกิต และมีการประสานงานกับสมาคมผู้ประกอบการผ้าทอพื้นเมืองเพื่อรับนักเรียนเข้าฝึกงานและทำงานหลังจบการศึกษา

โรงเรียนร่องตาทิวทยาได้จัดทำแผนการส่งเสริมอาชีพและมีงานทำสำหรับนักเรียนในหลักสูตร CLC อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการจัดทำฐานข้อมูลของผู้เรียนในโครงการ CLC และสถานประกอบการในพื้นที่ เพื่อใช้ในการวางแผนและจับคู่ความต้องการของตลาดแรงงานกับทักษะของผู้เรียน

กระบวนการจัดการเรียนการสอนได้รับการออกแบบให้ส่งเสริมอาชีพและมีงานทำ โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง มีการฝึกงานในสถานประกอบการ และการทำโครงการที่ตอบสนองความต้องการของตลาด นอกจากนี้ ยังมีการทำความร่วมมือกับสถานประกอบการในพื้นที่เพื่อรองรับการประกอบอาชีพของผู้ที่เรียนจบ โดยมีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับผู้ประกอบการผ้าทอในท้องถิ่น

ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้มีรายได้ระหว่างเรียน โดยมีการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่นักเรียนผลิตในงานแสดงสินค้าชุมชนและตลาดออนไลน์ รวมทั้งมีการสร้างรายได้ในระหว่างฝึกงานอาชีพ ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์การทำงานและมีรายได้เบื้องต้น

เพื่อให้การดำเนินงานของหลักสูตร CLC "ผ้าทอร่องตาทิว" มีความต่อเนื่องและยั่งยืน โรงเรียนได้จัดทำแผนและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โดยมีการประชุมร่วมกับภาคีเครือข่ายเป็นประจำทุกปีเพื่อทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

การมีภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งและหลากหลาย ทั้งจากภาคการศึกษา ภาคธุรกิจ และชุมชน ช่วยให้การพัฒนาหลักสูตรมีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ โดยมีการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน หลักสูตรได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานอยู่เสมอ โดยมีการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการและแนวโน้มของอุตสาหกรรมผ้าทอเป็นประจำทุกปี ความสนใจของผู้เรียนต่อหลักสูตร CLC มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีการประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจและแรงจูงใจให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง ที่สำคัญ ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงหน่วยกิตไปสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นได้ โดยมีการทำข้อตกลงกับสถาบันอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัยในการเทียบโอนหน่วยกิต นอกจากนี้ ผู้เรียนที่จบหลักสูตรส่วนใหญ่สามารถประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทอผ้าและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ได้

ประโยชน์ที่ได้รับและการขยายผล

หลักสูตร CLC "ผ้าทอร่องตาที่" ได้สร้างประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมให้กับผู้เรียนและชุมชน โดยผู้เรียนได้เข้าเรียนในหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและมาตรฐานฝีมือแรงงาน ส่งผลให้มีโอกาสในการประกอบอาชีพและมีงานทำหลังจบการศึกษา

นอกจากนี้ ผู้เรียนยังมีทางเลือกในการศึกษาต่อที่หลากหลาย ทั้งในสายอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา โดยสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากหลักสูตร CLC ไปต่อยอดได้ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามความถนัดและความสนใจได้อย่างเต็มที่

โรงเรียนมีแผนและแนวทางในการขยายผลการใช้หลักสูตร โดยมีเป้าหมายในการเพิ่มจำนวนผู้เรียนและพัฒนาหลักสูตร CLC ในสาขาอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ การออกแบบลวดลายผ้าด้วยคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

ส่งเสริมให้สถานศึกษาอื่น ๆ ในพื้นที่ใกล้เคียงนำหลักสูตร CLC ไปประยุกต์ใช้ โดยมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและเปิดโอกาสให้โรงเรียนอื่น ๆ เข้ามาศึกษาดูงาน ซึ่งช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการพัฒนาหลักสูตร CLC ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้ โรงเรียนร่องตาที่วิทยาพร้อมที่จะเป็นต้นแบบและให้คำปรึกษาแก่สถานศึกษาอื่น ๆ ที่สนใจในการพัฒนาหลักสูตร CLC ที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ประกาศโรงเรียนร่อนด้าวิทยุ

เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ผ้าทอร่อนด้าที่ พุทธศักราช ๒๕๖๔
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล สังคมไทย ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลก ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นไปตามเจตนารมณ์มาตรา ๘๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

ฉะนั้น อาศัยตามความ ในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕ และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีมติเห็นชอบให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ แทนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔

โรงเรียนร่อนด้าวิทยุ ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น เป็นหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมผ้าทอร่อนด้าที่ พุทธศักราช ๒๕๖๓ และเริ่มใช้ครั้งแรกในปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนร่อนด้าวิทยุได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายจรูญ อาจอำนวย)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(นายปวิช พรศิริชัย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนร่อนด้าวิทยุ

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาเพิ่มเติม ง30281 ผ้าทอพื้นเมือง 1
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
เวลา 20 ชั่วโมง/ภาคเรียน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้า การปลูกหม่อน การเลี้ยงไหม การกำเนิดของเส้นใย ประวัติความเป็นมาวัฒนธรรมผ้าไหม กระบวนการและรูปแบบการทอผ้าไหมความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม การเตรียมวัตถุดิบและส่วนประกอบอุปกรณ์การทอผ้า ขั้นตอนในการเตรียมไหมสำหรับการทอผ้าไหม การเลือกเส้นไหม วัตถุดิบและส่วนประกอบ การฟอกไหม วัตถุประสงค์ของการฟอกไหมวัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม ขั้นตอนการฟอก ขั้นตอนการย้อมในการฟอกไหม การทำเส้นพุ่ง เส้นยืน การคันไหม

เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับการการทอผ้า เลือกและจัดการงานอาชีพที่สุจริต มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีการทำงานเป็นกลุ่มร่วมคิด ทำ แก้ปัญหาและจัดการ มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานและสิ่งแวดล้อม ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตและครอบครัว

เห็นความสำคัญและคุณค่าของผ้าทอพื้นเมือง เชื่อมัน ภาคภูมิใจ รับผิดชอบ มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ซาบซึ้ง เห็นคุณค่า รักและหวงแหนศิลปการทอผ้าซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

ผลการเรียนรู้

1. อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้าไหมได้
2. บอกความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการทอผ้าไหมได้
3. รู้หลักกระบวนการและรูปแบบการทอผ้าไหม
4. สามารถเตรียมวัตถุดิบและส่วนประกอบในการทอได้
5. สามารถอธิบายการฟอกไหม วัตถุประสงค์ของการฟอกไหม
6. บอกวัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหมได้
7. อธิบายขั้นตอนการฟอก ข้อควรระวังในการฟอกไหม

รวม 5 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาเพิ่มเติม ง30282 ผ้าทอพื้นเมือง 2
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
เวลา 40 ชั่วโมง/ภาคเรียน 1 หน่วยกิต

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับการย้อมสีธรรมชาติ วัสดุอุปกรณ์ วิธีการมัดลายขั้นตอน/การย้อมสีใหม่ ข้อควรระวังในการมัดลายและย้อมสีใหม่ การตรวจสอบความถูกต้องของลวดลาย การค้นเครื่องเส้นยืนและการสับหูก การเข้าฟืม การออกแบบลายต่าง ๆ และทอผ้าตามลายที่ออกแบบไว้

เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับการการทอผ้า เลือกและจัดการงานอาชีพที่สุจริต มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีการทำงานเป็นกลุ่มร่วมคิด ทำ แก้ปัญหาและจัดการ มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานและสิ่งแวดล้อม ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตและครอบครัว

เห็นความสำคัญและคุณค่าของผ้าทอพื้นเมือง เชื่อมัน ภาคภูมิใจ รักผิตชอบ มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ซาบซึ้ง เห็นคุณค่า รักและหวงแหนศิลปะการทอผ้าซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

ผลการเรียนรู้

1. อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการย้อมสีธรรมชาติได้
2. สามารถเตรียมวัตถุดิบและส่วนประกอบได้
3. สามารถอธิบายวิธีการย้อมสีธรรมชาติได้
4. สามารถออกแบบลายผ้าทอต่าง ๆ ได้
5. สามารถทอผ้าตามลายที่ออกแบบไว้

รวม 5 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาเพิ่มเติม ง30283 ผ้าทอพื้นเมือง 3
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
เวลา 40 ชั่วโมง/ภาคเรียน 1 หน่วยกิต

ศึกษาการเตรียมกี่ การนำหลอดพุ่งใส่กระสวย การเหยียบตะกอล การพุ่งกระสวย การจัดลวดลายและ
แต่งริมขอบผ้า การกระแทกพิมพ์ การชิงหน้าผ้าให้ตั้ง การต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหมพุ่งเมื่อเส้นไหมขาด การ
ปรับและปล่อยเส้นไหมยืน การหวีเส้นยืนขณะทอผ้าไหม การเก็บกึ่งเมื่อหยุดพักการทอผ้าไหม การประยุกต์
รูปแบบการขายเป็นผ้าแบบต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้หลากหลาย การทอผ้าคลุมไหล่ การทอผ้าพันคอ
การทอผ้ารูปแบบอื่น ๆ เช่น ผ้าบุโต๊ะ ผ้ามัดย้อม และอื่น ๆ

เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับการการทอผ้า เลือกและจัดการงานอาชีพที่สุจริต
มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีการทำงานเป็นกลุ่มร่วมคิด ทำ แก้ปัญหาและจัดการ
มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานและสิ่งแวดล้อม ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตและ
ครอบครัว

เห็นความสำคัญและคุณค่าของผ้าทอพื้นเมือง เชื่อมัน ภาคภูมิใจ รับผิดชอบ มุ่งมั่นใน
การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ซาบซึ้ง เห็นคุณค่า รักและหวงแหนศิลปะการทอผ้าซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและ
เป็นเอกลักษณ์ของชาติ

ผลการเรียนรู้

1. สามารถเตรียมกี่ ได้ถูกต้องเหมาะสม
2. สามารถนำหลอดพุ่งใส่กระสวย การเหยียบตะกอล การพุ่งกระสวยได้
3. มีทักษะการจัดลวดลายและแต่งริมขอบผ้า การกระแทกพิมพ์ การชิงหน้าผ้าให้ตั้ง
4. สามารถต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหมพุ่งเมื่อเส้นไหมขาด การปรับและปล่อยเส้นไหมยืน การหวี
เส้นยืนขณะทอผ้าไหม
5. สามารถเก็บกึ่งเมื่อหยุดพักการทอผ้าไหม
6. สามารถคำนวณต้นทุน กำไร และค่าใช้จ่ายในการทอผ้าได้
7. สามารถประยุกต์รูปแบบการขายเป็นผ้าแบบต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้หลากหลาย

รวม 7 ผลการเรียนรู้

การจัดหน่วยการเรียนรู้

รายวิชาเพิ่มเติม ง30281 ผ้าทอพื้นเมือง 1
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
เวลา 20 ชั่วโมง/ภาคเรียน 0.5 หน่วยกิต

หน่วยการเรียนรู้ ที่	หน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
ภาคทฤษฎี		10
1	ความเป็นมาของผ้าทอ - ต้นกำเนิดของผ้าทอ - ประวัติของผ้าทอ	2
2	รูปแบบการทอผ้า - กระบวนการทอผ้า - รูปแบบการทอผ้า	2
3	ขั้นตอนการทอผ้า - อุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้า - เครื่องมือที่ใช้ในการทอผ้า - ขั้นตอนในการทอผ้า	2
4	ประยุกต์สู่รายได้ - การนำผ้าทอไปประยุกต์ใช้ - การสร้างรายได้จากผ้าทอ	4
ภาคปฏิบัติ		10
5	ฝึกปฏิบัติ - การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ	10
รวม		20

การจัดหน่วยการเรียนรู้

รายวิชาเพิ่มเติม ง30282 ผ้าทอพื้นเมือง 2
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
เวลา 40 ชั่วโมง/ภาคเรียน 1 หน่วยกิต

หน่วยการเรียนรู้ ที่	หน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
ภาคทฤษฎี		12
1	สี <ul style="list-style-type: none"> - สีธรรมชาติ - สีสังเคราะห์ - การย้อมสีไหม 	2
2	ลวดลาย <ul style="list-style-type: none"> - ลวดลายบนผ้าทอ - เอกลักษณ์ของลวดลาย - ลวดลายกับวิถีชีวิต 	2
3	ออกแบบ <ul style="list-style-type: none"> - การออกแบบลวดลายบนผ้าทอ - โปรแกรมสำหรับการออกแบบ 	8
ภาคปฏิบัติ		28
5	ฝึกปฏิบัติ <ul style="list-style-type: none"> - การย้อมสีไหม - การออกแบบลวดลาย - การค้นเครื่องเส้นยืน - การสีบहुก - การเข้าฟืม - การทอตามลวดลายที่ออกแบบ 	28
รวม		40

การจัดหน่วยการเรียนรู้

รายวิชาเพิ่มเติม ง30283 ผ้าทอพื้นเมือง 3
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
เวลา 40 ชั่วโมง/ภาคเรียน 1 หน่วยกิต

หน่วยการเรียนรู้ ที่	หน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
ภาคทฤษฎี		4
1	ขั้นตอนการทอผ้า <ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมการทอผ้า - การทอผ้า 	2
2	การสร้างรายได้ <ul style="list-style-type: none"> - ธุรกิจผ้าทอ - การประยุกต์รูปแบบของผ้าทอ 	2
ภาคปฏิบัติ		36
3	ฝึกปฏิบัติ <ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมกี่ - การนำหลอดพุ่งใส่กระสวย - การเหยียบตะกอ - การพุ่งกระสวย - การจัดลวดลายและแต่งริมขอบผ้า - การทอผ้า - การแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม - การทำธุรกิจผ้าทอ 	36
รวม		40

ภาคผนวก ข รูปภาพกิจกรรม

รายวิชาผ้าทอพื้นเมือง 1

ซ้ายบน กลางบน ขวาบน : การลอกเปลือกต้นประดู่
ซ้ายล่าง : การสับเปลือกประดู่
ขวาล่าง : การต้มเปลือกประดู่ไว้ย้อมสีผ้า

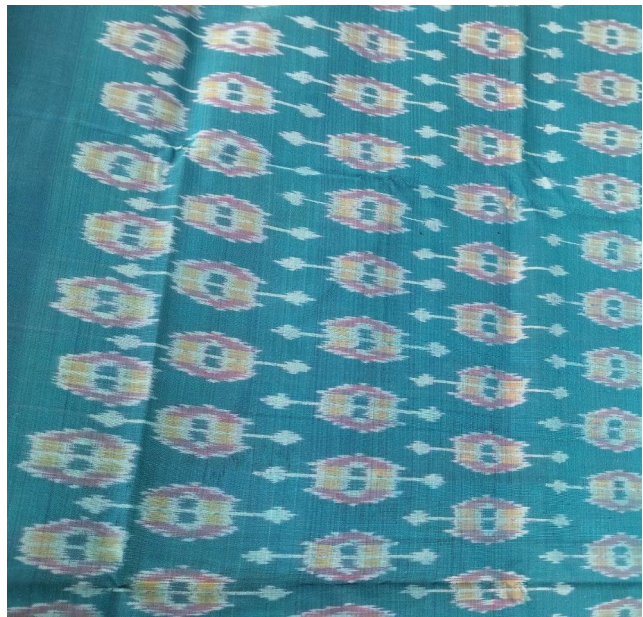
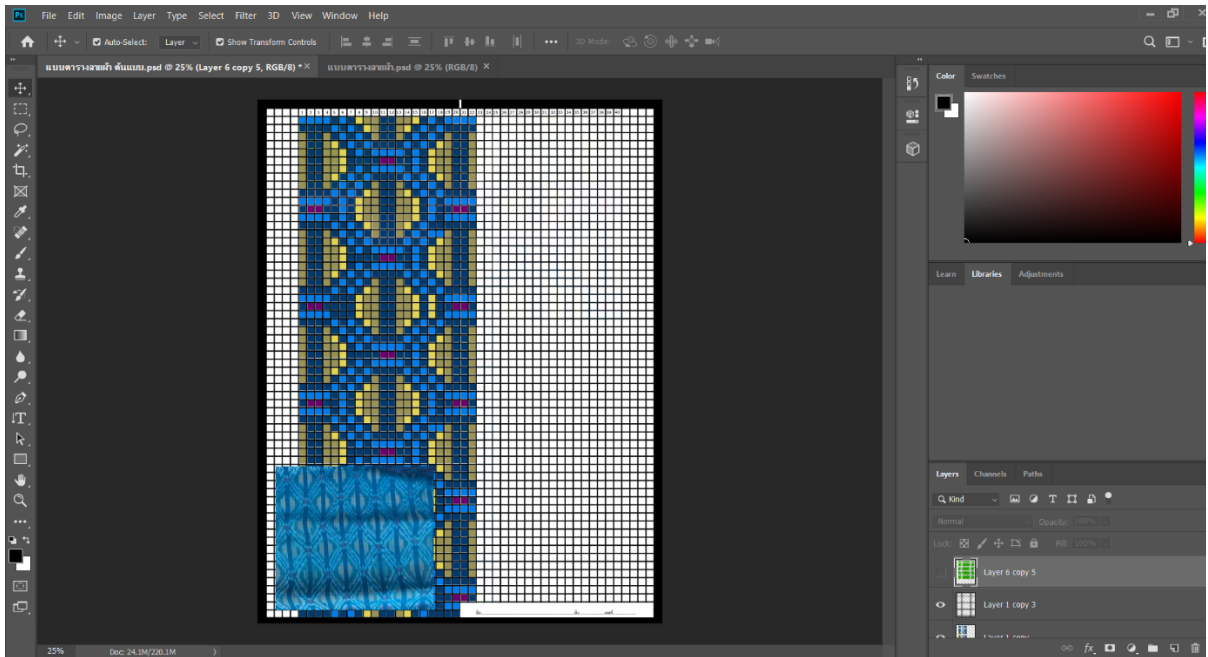
บน : ไร่หม่อน
ล่าง : ยอดหม่อน

บน ล่าง : การเลี้ยงหนอนไหม

บนซ้าย : ไหม
บนขวา : ไหมที่ต้มแล้ว
ล่าง : การกรอไหม

บน ล่าง : การฝึกสร้างลายผ้าทอจากแบบ

บน ล่าง : การย้อมสีเส้นไหม

บน ล่าง : เส้นไหมที่ได้จากการย้อม

บน ล่าง : เส้นไหมที่ได้จากการย้อม

บน ล่าง : อุปกรณ์ทอผ้า

บน ล่าง : การเรียนการทอผ้า